Inddrag dine elever: Sprogcoaching i grundskolen

Baggrund - Inspiration - Eksempler

Februar 2025
Christoph Schepers & Sandra Dæncker m.fl.

Inddrag dine elever: Sprogcoaching i grundskolen
– Baggrund - Inspiration - Eksempler
1. udgave 2026
Copyright © 2025 Forfatterne & NCFF

Forfattere: Christoph Schepers & Sandra Dæncker m.fl.

le:v:el

STUDIESKOLEN
Dir: 33187939
level@studieskolen.dk

studieskolen.dk/level

Indholdsfortegnelse

Introduktion 4

CASE 1: Sprogcoaching - Hareskov Skole 8

CASE 2: Sprogcoaching – Nymarkskolen i Svendborg 13

CASE 3: Sprogcoaching – Stenløse Privatskole 16

CASE 4: Sprogcoaching – Stenløse Privatskole 21

CASE 5: Sprogcoaching – Viby Friskole 24

Skemaoversigt 26

Introduktion

Hvorfor sprogcoaching?

Sprogcoaching giver mere motiverede elever, der i højere grad kan sætte deres egne mål, identificere hvilke ressourcer de skal bruge for at nå dem og som også bruger ressourcerne i praksis – både i og udenfor undervisningen. Metoden hjælper eleverne med at identificere muligheder i stedet for barrierer, og gør det muligt for eleverne at bryde deres sproglæring ned i små, overskuelige bidder.

Eleverne bliver mere glade for sprog og sproglæring. Eleverne føler sig set og hørt af deres lærer/sprogcoach på en ny måde. Relationen styrkes mellem lærer og elev.

Hvad er sprogcoaching?

Studieskolen har brugt sprogcoaching i voksenundervisning og som tilbud til ungdomsuddannelser med god effekt siden 2015. Sprogcoaching støtter elever i at sætte realistiske mål for deres egen sproglæring. Sprogcoaching gør det tydeligt for dem, hvilke ressourcer de har til rådighed, og hvordan de kan nå deres mål. Eleverne bliver mere bevidste om, hvordan de lærer sprog, og de oplever, at det bliver sjovere og mere effektivt at lære sprog, når de lærer det på den måde, der passer bedst til deres forudsætninger, interesser og behov. Det bliver klart for eleven, at hun selv har en række muligheder for at forbedre sig på egen hånd, og lærerens rolle i sprogcoachingen handler om at guide eleven til selvrefleksion og flere aktiviteter relateret til sproget.

Metoden fungerer bedst som en personlig samtale mellem en sprogcoach og en elev, men metoden kan også integreres i undervisningen. Sprogcoachen er en sproglærer med en tillægskvalifikation i metoden sprogcoaching. Men man kan også springe ud i metoden uden at være uddannet sprogcoach, hvis man er blevet inspireret af fx dette inspirationskatalog eller har en kollega, som allerede er sprogcoach. Sprogcoaching hjælper med at se sprog – og muligheder for sprog. De fleste sproglærere giver i forvejen

deres elever idéer til at opsøge sproget, men sprogcoaching er et værktøj, som gør vejen til sproget meget konkret og klar med udgangspunkt i elevens interesser. Det gør en kæmpe forskel, at eleven selv skal finde interesse- og eller succesområder i sproget. Det er nemmere at bevare sprogglæde og motivation, når den enkelte elev er centrum i sin egen læring. Det at mestre små dele af sproget bliver en succes. Sprogcoaching giver nemme, realistiske og håndgribelige værktøjer til hjælp til selvhjælp.

Der er flere indgange til sprogcoaching. Helt kort kan man dele sprogcoaching op i to typer:

- *En-til-en-coaching*: lærer og elev. Stor effekt for eleven, men ressourcekrævende.
- *Klassecoaching*: lærer og klasse – elev til elev. Lidt mindre effekt for eleven, men også mindre ressourcekrævende.

Sprogcoaching giver eleven en tydelig ramme om sin egen læring. Sprogcoachen hjælper eleven til at definere egne mål og se mulige ressourcer gennem reflekterende spørgsmål:

1. Læreren/sprogcoachen sætter eleven eller eleverne i gang med at tænke på realistiske, konkrete **sprogmål**.
2. Læreren/sprogcoachen hjælper med eleven med at identificere egne **ressourcer**. Er der fx en person i elevens hverdag, som taler sproget? Hvor meget tid er der i elevens hverdag til at gøre noget mere ved sprogindlæringen? Er det 10 minutter om dagen? Eller to timer i weekenden?
3. Læreren/sprogcoachen præsenterer en buffet af konkrete **værktøjer** til at arbejde med sproget på egen hånd og nå sine mål. Er eleven optaget af gaming, heste, musik, mode eller noget andet som kan give lyst til at følge nogen på Instagram, TikTok, Youtube på sproget? Kan apps som Duolingo eller Babbel motivere eleven?
4. Læreren/sprogcoachen støtter eleven i at lave en **konkret plan** for, hvordan hun vil arbejde med sproget og bruge ressourcerne på den bedste måde for at nå sine mål. Idéen er at skabe **lyst og motivation** til at arbejde med sproget parallelt med undervisningen i skolen. Der er altså ikke tale om flere lektier på sproget, men en lyst til selv at **gå på opdagelse** i sproget. ”Hvor kan jeg møde sproget? Hvis nu mor taler fransk, kan jeg så forestille mig, at der kan være tid med mor, som kan foregå på fransk? Kan vi tale lidt fransk, mens jeg hjælper med aftensmaden? Motiverer det mig at få streaks på Duolingo? Kan jeg få et større ordforråd ved at se serier og film på Filmstriben to gange om ugen? Kan jeg se Friends eller Gurli Gris på tysk?”
5. Eleven arbejder herefter **selvstændigt** med at nå sine mål i fire-seks uger.
6. Læreren/sprogcoachen og eleven mødes så igen til en **opfølgningssamtale**. Her følger de op på elevens arbejde med sproget. Har eleven nået sit/sine mål?

Hvis ikke så justeres målet. For de fleste lærere og elever virker det bedst, når sprogcoaching er parallelt med undervisningen. Måske sætter læreren tid af – fx 15 minutter en gang om ugen eller måneden til fordybelse i egne sproglige mål. Men ellers ligger meget af arbejdet hos eleven **udenfor undervisningen**, da hver elev i klassen har sine egne mål. Sprogcoaching kræver hverken meget forberedelse eller meget tid, da det meste af arbejdet ligger hos eleven.

Opfølgningssamtalen kan være:
- individuel, mens resten af klassen laver noget andet.
- en gruppesamtale integreret i klasseundervisningen.

7. Eleven arbejder herefter **selvstændigt igen** med at nå sine mål i fire-seks uger.
8. Læreren/sprogcoachen og eleven mødes så igen til **endnu en opfølgningssamtale**. Her følger de igen op på elevens arbejde med sproget.

Hvad har vi samlet i dette inspirationskatalog?

Vi har i de sidste 5 år arbejdet med sprogcoaching i gymnasiet. Det har været en stor succes, så nu ønskede vi at afprøve metoden i grundskolen. Det Nationale Center for Fremmedsprog, NCFF støttede Studieskolens projekt *Sprogcoaching i grundskolen*. Vi inviterede 10 sproglærere fra fem grundskoler til at være med. Lærerne fik en solid introduktion til metoden og mulighed for at afprøve den fra september 2023 til februar 2024. Undervejs fik de løbende udbygget deres viden om metoden, og de udvekslede erfaringer på workshops og sparringsmøder. De fik frie hænder til at afprøve metoden på den måde, der gav mest mening for dem og deres elever. Lærerne har fået og tilpasset de skemaer og skabeloner, som vi har brugt i gymnasieskolen til deres behov i grundskolen.

Vi har samlet deres gode erfaringer her som et inspirationskatalog til dig. I hver case beskriver lærerne;

- hvad de har gjort.
- effekten for dem og deres elever.
- hvordan du bedst kan komme i gang med metoden.
- nogle af de skemaer, som de har brugt sammen med deres elever.

Først præsenterer vi de enkelte cases fra lærernes arbejde og de skemaer, lærerne har arbejdet med, har vi samlet i én særskilt fil, som kan downloades separat under tilknyttede materialer.

Som supplement til dette inspirationskatalog har vi lavet en video med lærernes tips og idéer til dig, der har lyst til at afprøve metoden i grundskolen.

Vi håber, at du får lyst til at afprøve sprogcoaching, og at du bliver lige så glad for metoden som lærerne i dette projekt. Du kan læse mere om, hvordan vi har arbejdet med sprogcoaching i gymnasieskolen, og hvordan du selv kan komme i gang med at arbejde med sprogcoaching i vores lille e-bog om sprogcoaching i gymnasiet: https://viden.ncff.dk/ncff/sprogcoaching.

Du kan også se en kort video som introduktion til metoden.

Vi tilbyder kurser i sprogcoaching på Studieskolen i København, men vi kommer også gerne ud og underviser på din skole, hvis fx en gruppe eller alle sproglærere skulle blive fristet af metoden.

Studieskolens kompetencecenter le:v:el er en nonprofitorganisation, hvis formål er at udvikle efteruddannelse for sproglærere. Vores kurser er primært rettet mod sproglærere i grundskolen og gymnasiet. Grundstenen i le:v:els arbejde er motivation**.** Vi har over 15 års erfaring med kompetenceudvikling af sproglærere, og vi ved, hvordan du kan motivere dine elever til sproglæring. https://www.studieskolen.dk/da/level

Christoph Schepers & Sandra Dæncker

CASE 1: Sprogcoaching - Hareskov Skole

Af Christina Blomquist, Inger Jensen og Marie Halling Simoens

Baggrund

Hareskov Skole er en folkeskole i tre spor fra 0. til 10. klasse med 750-800 elever i Furesø Kommune.

Vi havde i vores afprøvning af sprogcoaching fokus på 7. årgang og coachede 3 ud af 4 sproghold. Til at starte med var det Inger (tysklærer) og Marie (fransklærer), som afprøvede sprogcoaching – siden kom Christina (fransklærer) med.

På Hareskov Skole har vi besluttet at lave flere runder med sprogcoaching gennem skoleåret og har nået 2 runder på fransk og 3 på tysk.

Hvad gjorde vi

Vi lavede grupper på tre elever på forhånd. Eleverne fik lov at ønske fem gruppemedlemmer fra klassen og fik to opfyldt – de skulle tænke over nogen, som havde de samme type af mål/interesser. Eleverne tager gruppearbejdet seriøst, og de er glade for at være i de grupper, som lærerne har lavet.

Vi startede med refleksionsøvelsen *To stjerner og et ønske* - ikke i skolekontekst, men i forhold til fritidsaktivitet eller andet – 'hvad kan jeg/hvad ønsker jeg at kunne'? Refleksionsøvelsen uddybede vi igennem uddybende spørgsmål.

Derefter skulle eleverne lave samme øvelse *To stjerner og et ønske – med uddybende spørgsmål* (skema 1) – nu i skolekontekst i forhold til tysk/fransk.

På baggrund af dette skulle eleverne sætte sig et individuelt mål. Det var en lidt svær øvelse og en del af målene var meget overordnede, fx *'jeg vil gerne tale flydende….´* . Vi lavede derfor i fællesskab en brainstorm over realistiske mål - fx x antal dages streak i *Duolingo*, tallene til 50, 10 bandeord, øve at udtale fodboldklubbers navne m.m. En typisk opbygning af realistiske mål kunne være:

1. *Hvad synes du, at du kan? /Hvad ønsker du at kunne?*

   Gennemgå spørgsmål fra skema 1 som en coachende samtale i gruppen – altså med uddybende åbne spørgsmål og god tid til at svare.

2. *Hvad synes du, at du kan i tysk/fransk? /Hvad ønsker du at blive bedre til?*

   Gennemgå spørgsmål fra skema 1 som en coachende samtale i gruppen.

   Sæt meget små individuelle mål indenfor en kort periode.

Vi satte en dato for, hvornår deres mål skulle være nået – og de mål skulle de så arbejde med hjemme.

Format for sprogcoachingforløbet

1: I skoletiden opstart og teori

- Grupper af tre elever (interviewer, fokusperson og observatør – rollerne byttes, så hver har hver rolle én gang).
- Stram tidsstyring: 10 minutter per elev + 5 minutter til observatøren x tre (se *Hjælpeskema med coachingspørgsmål* – skema 2).

- 3-4 uger til at nå målet.

2: Eleverne arbejder med mål udenfor skoletimerne

- Vi giver dem ikke en ressourceliste i første omgang. Det handler om processen. De skal bare sætte bittesmå mål som fx at tælle fra 1-50 på fransk.
- Der er god interesse hos børnene – det er spændende, at der sker noget nyt i sprogtimerne.
- Ressourcer og mål kan faktisk være det samme nogle gange: *jeg vil gerne gøre xx i 10 minutter* om ugen – fx er mange af børnene ret glade for *Duolingo* – der går sport i at få point i form af XP, holde et streak, lave daily quests med klassekammeraterne.

3: Opfølgning efter fire uger

- Interview i samme grupper om, hvordan det var gået med målene ud fra samme spørgsmål som sidst.
- Fælles opsamling: her konkluderede vi, at eleverne havde brug for at blive mindet om deres mål i lektiebogen og at få tid til at arbejde med målene i undervisningen. Så det satte vi lidt tid af til i den næste runde.

4: Eleverne fortsætter arbejdet med mål som en del af skoletiden, som lektie og udenfor skoletimerne

- Anden runde blev mere konkret, og eleverne fik i højere grad nået deres mål, fordi de også fik tid i skolen, og målarbejdet stod som lektie. Eleverne syntes, det var sjovt, især fordi de helt selv kunne vælge, hvilke mål de ville arbejde med.

5: Anden runde blev kun evalueret i fællesskab - det ville blive for omstændeligt at gentage de mange spørgsmål.

6: Tyskholdet kørte 3. runde - her blev der bare sat mål uden interview/coaching, men med det benspænd, at man ikke kunne vælge *Duolingo* som mål. Derfor lavede vi igen en brainstorm med ideer til mål. Fx finde en tysk opskrift at bage ud fra + finde 10 ord på tysk og dansk, der var nødvendige for opskriften, enkelte grupper filmede også deres bagning. Nogle drenge skiftede sprog i computerspil, så de lærte de mest brugte ord fra spillet på tysk også. 10 fodboldudtryk og skrive sætninger med 5 af dem m.m.

Hvad var effekten – for os og for eleverne

Vi fandt ud af, at det giver rigtig meget at bruge 15 minutter om ugen i undervisningen på at arbejde med mål. Det giver bl.a. en større sproglig sikkerhed. Vi evaluerede forløbet

i klasserne og blev positivt overraskede over elevernes glæde ved at nå mål og have selvbestemmelse.

Eksempler fra evalueringen

Hvis du nåede målet - hvad var det bedste?

7. klasse:

- *"Fed følelse."*
- *"Vide, at jeg selv kan finde ud af det."*

8. klasse:

- *"At vide man kunne det. At have lært noget nyt, I did it!"*
- *"Fed følelse at nå målet."*
- *"Få ny viden og kunne bruge den i undervisningen."*

Hvad har du fået ud af sprogcoaching?

7. klasse:

- *"Ønske: Tid til det i skolen, så man ikke skal lave mere skole derhjemme, og for at få hjælp af lærer eller venner, for at huske."*
- *"Fedt, at det var en anden måde at lære, at man selv kunne bestemme."*
- *"Ja, vi vil gerne prøve igen, fordi: Sjovt, fedt med selvbestemmelse, fedt med små grupper, frihed til selv at vælge, fællesskab med det andet hold (fra ens klasse), rart med ekstra tid i skolen."*

8. klasse:

- *"Tid i skolen ønskes."*
- *"Læreren hjælper."*
- *"At være i gruppe med nogen med samme mål."*

Effekten for os

Det har været rart at se eleverne arbejde med forskellige ting - det har givet os muligheden for, at de altid har noget, de kan lave/fordybe sig i, i stedet for at skulle vente på nogle andre.

Effekten for eleverne

De har fået en mere positiv opfattelse af faget. De synes, det var sjovt - endelig var der noget, de HELT selv kunne vælge, og oplevelsen af at nå et mål, samt det at de selv havde nået det, var en stor succesoplevelse. De har også fået mere gåpåmod i forhold til at lære nyt.

Udfordringer

I runde 2 blev den coachende samtale lidt langhåret for eleverne. Det var svært for eleverne, at de samme spørgsmål gik igen – hvor det gav mening for dem første gang, så virkede det lidt pudsigt for dem at gøre det igen.

Anbefaling

Vi kørte flere runder med sprogcoaching gennem skoleåret og har nået to runder på fransk og tre på tysk. Det vi kan se fra runde 2 er, at eleverne er blevet meget mere konkrete omkring deres mål – det, som har vi lært fra runde 1, er, at målene skal være meget mere konkrete.

Fremover tænker vi, at vi måske skal udfordre elevernes mål lidt mere.

Vi oplever også en stor interesse for at arbejde med *Duolingo*, selvom det ikke altid er det ordforråd, som eleverne efterlyser, så synes de, at det er hyggeligt, og det giver en større sproglig tryghed, så de er mere med i timerne.

En elev sagde efter at have arbejdet mere systematisk med *Duolingo* som et mål:

"*Nu kan jeg tale tysk med min far*."

CASE 2: Sprogcoaching – Nymarkskolen i Svendborg

Af Sarah Steen Andersen

Baggrund

Nymarkskolen har kun udskoling fra 7.-10. klasse og har ca. 620 elever. Jeg er tysklærer på skolen. Vi var to tysklærere, der afprøvede sprogcoaching på Nymarkskolen.

Jeg har arbejdet med en 8. klasse, som har været ret interesseret. Der er dog mange afbrydelser i 8. klasse. Eleverne har fire timers tysk om ugen. En time bliver pt. brugt til at arbejde med tysk gennem sprogcoaching.

Hvad gjorde jeg

Min kollega og jeg introducerede vores elever for hvad *sprogcoaching* er for noget.

Min anbefaling til et sprogcoachingsforløb for folkeskoleelever ser sådan her ud:

1. Giv eleverne *To stjerner og et ønske* (skema 3) til at starte med.
2. *Sproghjul* (skema 4)

3. Læreren præsenterer handlemuligheder (som fx skema 7) - hvordan kan eleven træne læse, lytte, tale og skrive. Handlemuligheder justeres og udvides jævnligt i takt med elevernes egne erfaringer.
4. *Styrkeskema* (skema 5)
5. Klassecoaching, hvor eleverne coacher hinanden – *"hvad er dit/dine mål?"*
6. Justering af *styrkeskema*
7. *Opfølgning på styrkeskema* (skema 6)
8. Se sit gamle sproghjul og udfylde et nyt sproghjul
9. Nyt styrkeskema osv. osv. osv. i loop lige indtil jeg slipper dem i slutningen af 9. klasse.

Eleverne arbejdede først med *To stjerner og et ønske*, så udfyldte de *sproghjulet* og to dele i *styrkeskemaet*. Herefter lavede vi en brainstorm i klassen. Hvilke handlemuligheder har du? Hvor meget tid vil du bruge på det?

Tanken var at jeg ville udfylde resten af styrkeskemaet i små vejledningsgrupper, hvor jeg ville sidde med 2-3 elever ad gangen, så de kunne støtte hinanden, men det nåede jeg ikke pga. sygdom. Min hensigt var - med baggrund i det ark - de havde udfyldt med øvelsen *'To stjerner og et ønske'* - at hjælpe dem med at finde ressourcer til at kunne nå deres egne mål med sproget. Denne øvelse får eleverne til at tænke på to ting (to stjerner), som de kan og en ting (et ønske), som de ønsker at kunne. Det er en enkel og effektiv øvelse. Da jeg lavede en evaluering af arbejdet med sprogcoaching og mål, viste det dog sig, at ingen af eleverne havde nået deres mål. Men eleverne havde til gengæld fået en større interesse for tysk. De havde fået en større motivation, og de kunne mærke sproglige ryk – de oplevede en sproglig forbedring, når vi talte sammen efter selvevaluering, som vi altid har efter et forløb i tysk.

Efter seks uger udfyldte eleverne i grupper af to *´Opfølgning på styrkeskema´*.

Herefter fik eleverne en oversigt over handlemuligheder: læse, skrive, lytte og tale tysk, som de selv kunne skrive i og indsætte forslag til andre i.

Hvad var effekten – for mig og for eleverne

Lærer

Der har været god aktivitet. Selv dem, som normalt ikke laver noget, synes at sprogcoaching var lidt spændende og ville gerne være med. Eleverne blev også bedre til tysk.

Eleverne skal tilvænnes sprogcoaching og herefter kan det gå i flere retninger – mest positivt. Det er noget, som man skal gøre kontinuerligt – så gryden bliver holdt i kog hos eleverne.

Elever

Det er svært at nå sine mål. Selvom eleverne måske ikke synes, at de har nået deres mål, så er der en øget sproglig opmærksomhed - måske først tydelige resultater af sprogcoaching i 9. klasse?

Eleverne er ikke selv tilfredse med, at de ikke når deres mål, men de sætter ofte lidt for høje mål. De sammenligner med engelsk, og så bliver målene sværere at nå på tysk. For nogle elever har det taget 5 måneder at komme i gang med at tage sprogcoaching seriøst.

Anbefaling

Det relationelle og den konstante regelmæssige tilbagevenden: Jeg tror, at det er den vedvarende opmærksomhed fra min side på elevens individuelle sproglige udvikling der gør, at flere og flere af mine elever begynder at gøre en mere aktiv indsats for at blive bedre til tysk.

Sprogcoaching går flere lag dybere end den almindelige form for evaluering og feedback der anvendes. Sprogcoaching er personlig.

CASE 3: Sprogcoaching – Stenløse Privatskole

Af Charlotte van Führen

Baggrund

Stenløse Privatskole er en privat grundskole med ca. 700 elever fra 0.-9. klasse. Der er fokus på tysk og tysk bliver undervist fra 3. klasse. Jeg er tysklærer på skolen.

Jeg valgte at arbejde med mine to 8. klasser, som jeg har undervist siden 7. klasse.

Hvad gjorde jeg

I begge klasser har jeg oplevet, at eleverne ikke har (så mange) strategier i forhold til at tilegne sig tysk og til at forholde sig til det at lære tysk. Jeg valgte at sætte tid af i undervisningen til, at eleverne kunne arbejde med deres mål således, at manglende tid ikke blev en hindring for dem.

Nedenstående **køreplan** for forløbet er gennemført på samme måde i begge klasser.

Første lektion – introduktion til sprogcoaching

1. Jeg startede med at vise klasserne den introduktionsvideo, der er lavet til gymnasiet, for at give dem et indtryk af, hvad sprogcoaching er/kan (ca. 5 minutter). https://www.youtube.com/watch?v=f6Yu87Bz_bc

2. Derefter præsenterede jeg *Sproghjulet* (skema 8) på smartboardet i en udgave tilpasset til grundskolen. Vi havde en snak på klassen om, hvilke delområder, det at lære et sprog, består af, og eleverne kunne stille opklarende spørgsmål (ca. 7 minutter).

3. Eleverne fik hver deres A3-kopi af *Sproghjulet*. På arket skulle de på en skala fra 0-5 vurdere deres niveau inden for alle områderne og markere det på sproghjulet med en streg. 0 betyder, at man ingenting kan, jeg gjorde klart, at ingen af dem lå på 0. 5 betyder, at man er helt perfekt, igen gjorde jeg klart, at ingen af dem lå på 5. Herefter skulle eleverne markere, hvor de gerne vil hen. Jeg gjorde meget ud af, at eleverne skulle sætte realistiske mål for de respektive områder. Til sidst skulle eleverne vælge de tre områder, som de helst vil arbejde med/som de synes, var de vigtigste for dem (ca. 15 minutter).

4. Til sidst fik eleverne udleveret en A3-kopi af *Ressourcefinder* (skema 9). Arket var tilpasset til grundskoleelever. Ressourcefinderarket blev gennemgået på klassen og eleverne kunne stille opklarende spørgsmål, inden de udfyldte arket (ca. 15 minutter).

5. Alle elevers ark (både *Sproghjul* og *Ressourcefinder*) blev samlet ind i slutningen af timen.

Efter 1. lektion gennemgik jeg kort alle elevers sproghjul og ressourcefinder. Jeg var meget overrasket (og rørt) over, hvor ærlige og i mange tilfælde udførlige elevernes besvarelser var.

Anden lektion – valg af område og formulering af mål

1. Ved timens begyndelse blev elevernes *Sproghjul* og *Ressourcefinder* delt ud. Ud fra de tre områder de havde valgt i sidste lektion, skulle de nu vælge et område, som de ønskede at arbejde med (ca. 5 minutter).

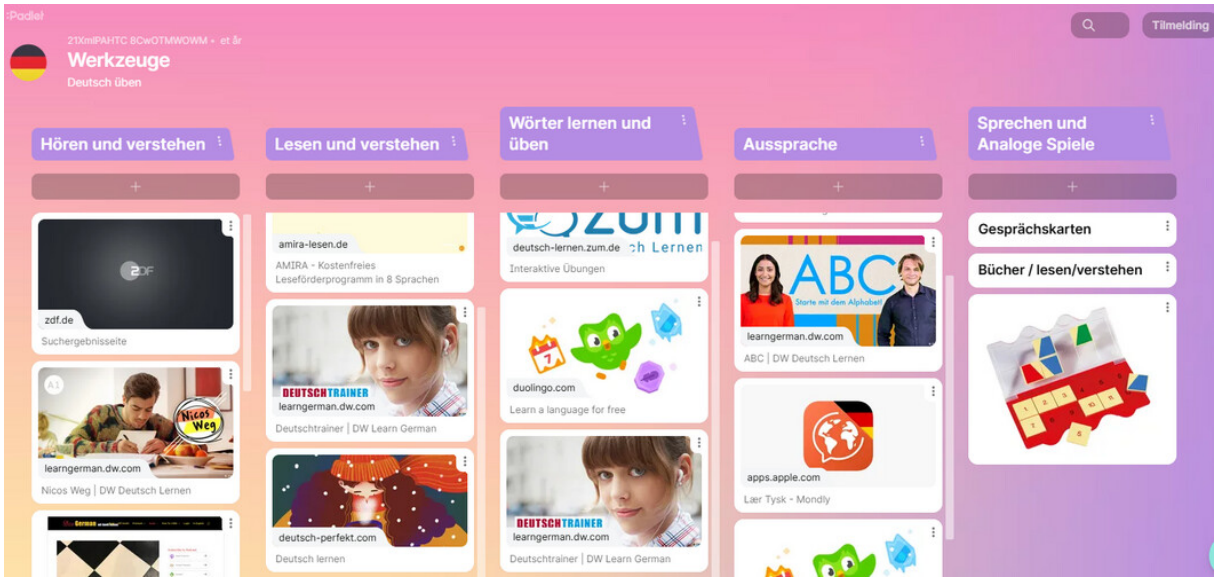
2. Vha. *SMARTE Mål eksempler fransk* (skema 9) introducerede jeg forskellige eksempler på, hvordan et konkret og realistisk mål kunne se ud. Eleverne skulle herefter hver især selv formulere et mål, som de ønskede at arbejde med. Derefter skulle de fortælle deres sidemakker om deres mål. Der blev samlet op i klassen og

skrevet eksempler på mål på tavlen, så de elever, der ikke havde formuleret et mål, kunne finde inspiration (ca. 20 minutter).

3. *Sproghjul*, *Ressourcefinder* og *SMARTE mål* blev samlet ind i slutningen af lektionen.

Efter 2. lektion skrev jeg elevernes valgte område samt mål ind i et dokument for hver klasse. Der var en håndfuld elever i hver klasse, hvis mål var meget brede. De elever tog jeg ud til en individuel coachende samtale, så de kunne formulere et mere konkret og realistisk mål.

Tredje lektion – Introduktion til padlet, logbog – ressourcevalg og arbejde med mål

1. Introduktion til **padlet** med ressourcer. Hver elev vælger ud fra deres mål en ressource, som de ønsker at arbejde med (ca. 5 minutter).

2. Introduktion og gennemgang af *Logbog til evaluering af arbejdet på klassen* (skema 11):
   - Skriv dit mål for perioden (3 uger) – skriv hvilken ressource du valgte – skriv om ressourcen fungerede i forhold til dit mål.

   - Kopiarket blev delt ud til eleverne med besked om, at arket skulle sættes i deres tyskmappe (ca. 10 minutter).

3. Eleverne fik link til padlet, valgte deres ressource og arbejdede herefter med den.

   Der var oprindelig afsat 15-20 minutter til at arbejde med deres mål, der var en del

elever, der gerne ville have hjælp til padletten, så eleverne arbejdede med deres mål resten af lektionen på nær de sidste 5 minutter (ca. 30 minutter).

4. Logbog (ca. 5 minutter).

Fjerde lektion – arbejde med mål/ressource

1. Arbejde med mål/ressource (ca. 15 minutter).
2. Logbog (ca. 5 minutter).

Femte lektion – arbejde med mål/ressource - evaluering

1. Arbejde med mål/ressource (ca. 15 minutter).
2. Logbog (ca. 5 minutter).
3. Introduktion af *Evalueringsskema* i klassen (skema 12) – kopiarket blev delt ud, udfyldt og indsamlet igen (ca. 10 minutter).

Efter 5. og sidste lektion gennemgik jeg elevernes evaluering.

Eleverne skulle bl.a. på en skala fra 1-5 tage stilling til, i hvor høj grad de havde nået deres mål. Den overvejende del af eleverne gav udtryk for, at de havde nået deres mål.

Hvad var effekten – for mig og for eleverne

Elever

Mange elever skrev, at de var blevet bedre til det, de havde sat sig at blive bedre til. Og det er jo deres oplevelse af at rykke sig, som skal være grobund og udgangspunkt for hele det med at lære et sprog. Jeg kan jo godt synes, at en elev er blevet bedre, men hvis ikke eleven har den samme opfattelse, så taler vi jo fuldstændig forbi hinanden.

Sprogcoaching giver eleverne et rum, hvor de kan reflektere over egen læring, hvor de kan sætte sig et mål, der giver mening for dem, og hvor de kan få en oplevelse af, at det her det fungerede eller det her, det fungerede ikke – og hvorfor gjorde det nu ikke det. Det, synes jeg, er et rigtig godt udgangspunkt for en dialog om, hvordan vi lærer sprog.

En del elever gav udtryk for, at de synes, det var en god måde at arbejde med et specifikt og afgrænset sprogligt mål på. Et par elever (piger) fortalt også, at de også havde arbejdet med deres ressource/mål hjemme, altså udover den tid, der var sat af til det i skolen.

Lærer

Jeg fik et bedre indblik i elevernes behov og måde at arbejde med sproget på. Jeg blev (endnu mere) opmærksom på vigtigheden af at italesætte og træne sproglæringsstrategier. Jeg oplevede eleverne som mere motiverede og engagerede, når de arbejdede med deres eget mål.

Jeg planlægger at arbejde videre med sprogcoaching med mine to klasser i 9. klasse. Derudover vil jeg introducere sprogcoaching allerede i 7. klasse dog med et tilpasset sproghjul. Jeg vil forsøge at integrere sprogcoachingsforløb 3-6 gange i løbet af et skoleår alt efter, hvor fyldt årgangens skema er af andre aktiviteter (lejrskoler, brobygning osv.)

Anbefaling

Jeg vil bare sige: Hop ud i det!

Det er godt at have en eller flere kollegaer at sparre med. Så inddrag de andre sproglærere på skolen på tværs af sprogfagene. Snak med hinanden – det er en rigtig god investering, ikke kun for sprogcoachingen.

CASE 4: Sprogcoaching – Stenløse Privatskole

Af Lene Andersen

Baggrund

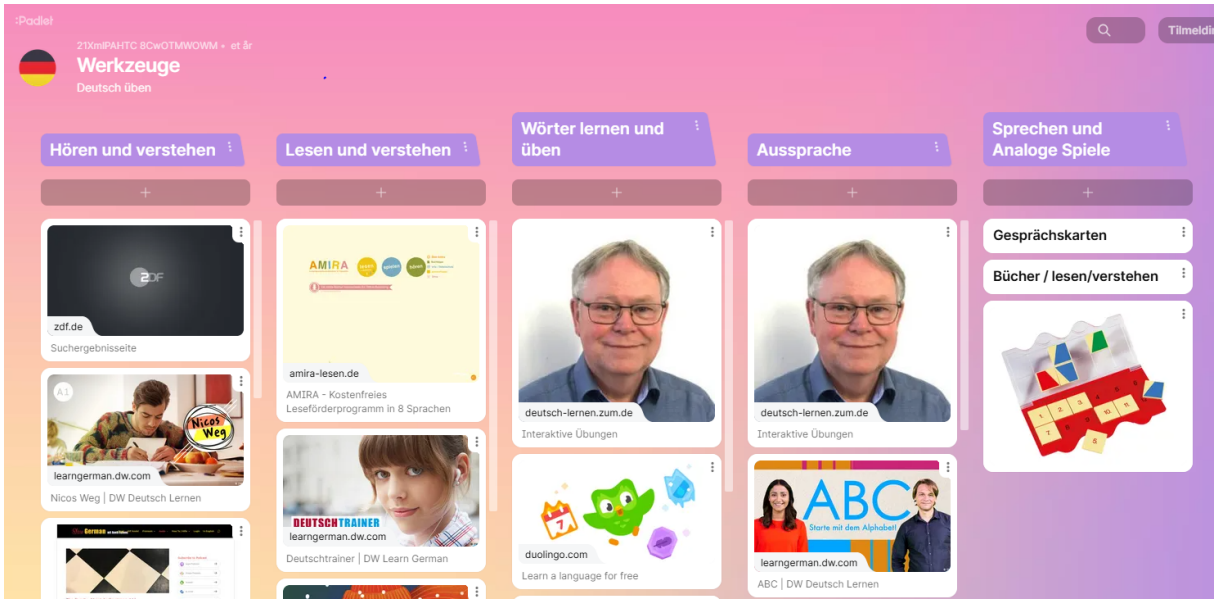
Jeg arbejder også på Stenløse Privatskole.

Jeg er tysklærer og afdelingsleder for mellemskolen. Jeg valgte en 9. klasse i tysk på trods af, at man som lærer ofte er ret presset på den årgang på grund af eksamen og formelle krav i den forbindelse.

Hvad gjorde jeg

Klassen startede med, at de individuelt udfyldte *Refleksionsark* (skema 9). Vi gennemgik først spørgsmålene og eleverne var – for de flestes vedkommende – ikke særlig bevidste om deres styrker og udfordringer. En del elever skrev grammatik som udfordringer – fx *der, die, das*. Mange elever skrev som styrker, at de er gode til at se tyske film med danske undertekster. Under muligheder kunne jeg se, at mange af dem egentlig kan få hjælp hjemme, hvilket kom lidt bag på mig. Under forhindringer var det ofte træning (sport), og at de hellere ville noget andet – fx spille.

På baggrund af elevernes besvarelser lavede jeg en oversigt over emner og materialer i en padlet –

Links i denne ligger på *Meebook*, hvor jeg har tildelt eleverne de links, som er relevante for den enkelte. Eleverne har ca. 1 gang ugentligt arbejdet med deres fordybelsesområde/fokuspunkter i 15-20 minutter pr. gang. De elever, der udelukkende havde valgt grammatik, blev hurtigt ret demotiverede og ønskede at lave deres fokuspunkter om – det fik de naturligvis lov til.

Efter ca. 6 uger lavede jeg en midtvejsevaluering, hvor eleverne skulle skrive, hvad de synes var positiv eller negativt, hvad de havde lært, og om de havde arbejdet med fordybelse/fokuspunkter hjemme. Alle svar var meget positive, eleverne syntes, at de havde rykket sig fagligt, og de skrev også, at de nød stilheden, når de fordybede sig. Et par elever havde lavet *Duolingo* hjemme.

Jeg lavede den næste evaluering efter ca. 12 uger. Et lidt langt forløb, der var meget afbrudt af terminsprøver, juleferie, vinterferie og projektuge. Evalueringen var denne gang mundtlig – jeg satte eleverne sammen parvis (tilfældige makkere) og stillede så spørgsmål fra arket *30 mulige spørgsmål* med refleksionsspørgsmål (skema 13). Jeg havde på forhånd valgt 10 spørgsmål ud, som eleverne diskuterede med makkeren. Der var god energi, og eleverne var meget engagerede.

Hvad var effekten – for mig og for eleverne

Når eleverne arbejder med deres fokuspunkter, har jeg god tid til at være nysgerrig på, hvad de laver, at stille uddybende spørgsmål til dem, at hjælpe, hvis de går i stå – men vigtigst af alt, bare være til stede uden at skulle være den, der kontrollerer og tjekker, hvad de laver.

Jeg vurderer umiddelbart, at det faglige udbytte står mål med den tid, som de bruger. Jeg oplever, at eleverne er meget motiverede for at arbejde med fokuspunkterne, at de ligefrem efterspørger det ind imellem. Jeg tror, at autonomien motiverer dem, at det, at det ikke er en lektie, at de kan arbejde med noget helt alene, motiverer dem. Der er ingen fælles oplæg, gennemgang, evaluering, det er deres tid, og de er hurtigt i gang.

CASE 5: Sprogcoaching – Viby Friskole

Af Bettina Marup-Dalsten

Baggrund

Viby Friskole er en et-sporet friskole med ca. 200 elever fra 0. til 9. klasse. Jeg er den eneste tysklærer på skolen. Min kollega Christine, som underviser i engelsk var også med i projektet.

Efter at have været på kursus på Studieskolen tænkte jeg, at sprogcoaching ville være godt at afprøve i ***klassecoachingsmodellen***, hvor læreren lærer eleverne at coache hinanden i grupper af to-tre personer. Christine valgte at arbejde med færre elever, så det gav en anden dynamik, men det var godt at kunne tale med en kollega om sprogcoaching, selvom vi gjorde det helt forskelligt.

Jeg afprøvede klassecoaching i klassen med 22 elever i en 7. klasse i tysk.

Hvad gjorde jeg

Jeg startede med en introduktion af coaching, hvor coachens rolle, coacheens rolle og observatørens rolle blev kort gennemgået i klassen.

Derefter blev eleverne opdelt i grupper af tre. Jeg introducerede materialerne *Ressourceskema* (skema 14), som jeg selv har bearbejdet og *Sproghjulet* (skema 4), og eleverne gik i gang med coachingen. De sidder med ressourceskemaet og sproghjulet sammen. Jeg har skrevet noter i ressourceskemaet, så de husker, at der er tid nok – og coacheen skal have tid til at tænke sig om. Det er en god proces, når man selv kan sige, hvad man gerne vil være bedre til. Jeg har også skrevet, at de skal huske at rose hinanden for at tage gode beslutninger.

Materialet er blevet evalueret og gennemarbejdet. Det nye materiale vil blive afprøvet i 8. klasse.

Hvad var effekten – for mig og for eleverne

Fordelen med sprogcoaching på dette niveau er, at eleverne reflekterer over egen læring og sætter sig deres egne mål, evt. med egen tidshorisont, som de opnår af egen fri vilje og lyst.

Eleverne opdagede, at en lille ændring kan have stor betydning. De bliver opmærksomme på, at hvis de fx ser Netflix med tysk tale eller søger på tysk musik på YouTube, så får de automatisk lyttet til mere tysk sprog.

Eleverne får et metakognitivt perspektiv på egen læring. Især får de en opfattelse af, at de ikke lærer tysk, fordi læreren siger, at de skal, men fordi de faktisk gerne vil, og at de kun fokuserer på lige præcis det, som de synes, at de gerne vil blive bedre til. Det giver mening for dem.

Anbefaling

Jeg er blevet meget opmærksom på, at de små skridt er vigtige – det er ikke meningen, at vi skal forvente, at eleverne kan coache med det samme, men at de starter med at stille spørgsmål og få svar.

I begyndelsen syntes jeg, at samtalerne blev for meget spørgsmål/svar. Men senere forstod jeg, at spørgsmål/svar-modellen er okay på dette niveau (7. klasse), og at den giver eleverne mulighed for refleksion. Det handler meget om, at eleverne langsomt skal vænne sig til de coachende samtaler – og at det er i orden, at det ikke altid bliver til særlig dybe samtaler til at begynde med. Det kan være vigtigt at sætte forventningerne lidt ned. Selvom eleverne ikke rigtigt coacher hinanden, så er de alligevel interesseret i hinandens svar, i at stille spørgsmål og i at reflektere.

Det er vigtigt at acceptere, at lidt også kan skabe en stor forandring. Så selv om eleverne kun sætter sig ret små mål, så kan det have en stor effekt for deres læring – fordi det er deres egne mål, og de kan se, at de kan nå dem.

Skemaoversigt

Her er en oversigt over de skemaer, som lærerne har brugt:

- Skema 1: To stjerner og et ønske – med uddybende spørgsmål (Hareskov Skole)
- Skema 2: Hjælpeskema med coachingspørgsmål (Hareskov Skole)
- Skema 3: To stjerner og et ønske – tysk (Nymarksskolen)
- Skema 4: Sproghjul (Nymarksskolen og Viby Friskole)
- Skema 5: Styrkeskema (udfyldt eksempel - Nymarksskolen)
- Skema 6: Opfølgning på styrkeskema (udfyldt eksempel - Nymarksskolen)
- Skema 7: Mulige ressourcer, som eleverne kan arbejde med (Nymarksskolen)
- Skema 8: Sproghjul (basisversion)
- Skema 9: Ressourcefinder (basisversion)
- Skema 10: SMARTE mål – eksempler – hvad vil du kunne på fransk? (Stenløse Privatskole)
- Skema 11: Logbog til evaluering af arbejdet (Stenløse Privatskole)
- Skema 12: Spørgsmål til evaluering af målarbejdet (Stenløse Privatskole)
- Skema 13: 30 mulige spørgsmål (basisversion)
- Skema 14: Ressourceskema (Viby Friskole)

Skemaerne kan downloades i én samlet pdf-fil under tilknyttet materiale.